



برای دریافت سوالات دروس دیگر به صورت رایگان به
سایت زیر مراجعه فرمایید

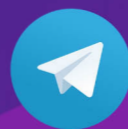
www.20shoo.ir

کلیه حقوق مادی و معنوی این سوالات متعلق به گروه آموزشی
بیست و نوبو است شومی باشد و کپی برداری و استغاده بدون ذکر
منبع از لحاظ شرعی و قانونی مجاز نمی باشد



[20shoo.ir](https://www.instagram.com/20shoo.ir)

Instagram



[@ir20shoo](https://www.telegram.com/@ir20shoo)

telegram



- نمونه دولتی و تیزهوشان - ۱۳۹۷
- ۱ - معنی چند واژه، در مقابل آن نادرست نوشته شده است؟
 (وصایا: اندرزا / موسم: زمان) / (مفتون: شیفته / محبس: زندان) / (خصال: دشمنی ها / فراقت: آسودگی)
- ① چهار ② پنج ③ سه ④ دو
- نمونه دولتی و تیزهوشان - ۱۳۹۷
- ۲ - منظور از قسمت مشخص شده عبارت روبه‌رو چیست؟ «تو فردی فقیر و بی‌چیز بودی و شغلی پست داشتی.»
- ① بیکار بودی ② گدایی می‌کردی ③ شغل کم‌درآمدی داشتی ④ دزدی می‌کردی
- نمونه دولتی و تیزهوشان - ۱۳۹۶
- ۳ - منظور از «فردا» و «نامه‌خوانان» در بیت زیر چیست؟
 «چو فردا نامه‌خوانان، نامه خوانند تو وینی نامه خود، ننگت آبو»
- ① آینده - آیندگان ② آخرت - فرشتگان ③ آینده - تاریخ‌نویسان ④ پس از مرگ - مردمان
- نمونه دولتی و تیزهوشان - ۱۳۹۷
- ۴ - کدام گزینه با بقیه متفاوت است؟
- ① آسیب‌های مسیر ② ارتباط گسترده ③ درخت اعمال ④ تماشای صحرا
- نمونه دولتی و تیزهوشان - ۱۳۹۷
- ۵ - کدام بیت، مفهوم مشترکی با سایر ابیات ندارد؟
- ① عیب ارچه درون پوست بهتر آینه دوست، دوست بهتر
 ② روی را پاک بشوی، عیب بر آینه منه نقد خود را سره کن، عیب بر آینه منه (سره: خالص)
 ③ چون به رخ خویش نظر کم گشاد عیب بر آینه، نه بر خود نهاد
 ④ دیده ز عیب دگران کن فراز (بسته) صورت خود بین و در او عیب ساز
- نمونه دولتی و تیزهوشان - ۱۳۹۷
- ۶ - در کدام گزینه، غلط املائی دیده می‌شود؟
- ① که تواند که دهد میوه الوان از چوب؟ نه همه مستمعی فهم کند این اسرار
 ② ماه و خورشید مسخر کند و لیل و نهار عقل، حیران شود از خوشه ذرین عنب
- نمونه دولتی و تیزهوشان - ۱۳۹۷
- ۷ - کدام یک از گزینه‌های زیر «جمله» نیست؟
- ① خدا را در دل‌ها جوی. ② مادران، فرشته‌هایی زمینی‌اند. ③ دست در دستان پدر عزیز ④ دیده‌ای نیست نبیند رخ زیبای تو را
- نمونه دولتی و تیزهوشان - ۱۳۹۶
- ۸ - نام نویسنده کتاب‌های «حقیقه الحقیقه»، تذکره الأولیاء، بهارستان و کیمیای سعادت» به ترتیب عبارتند از:
- ① سنایی، عطار، جامی، محمد غزالی ② سنایی، عطار، سنایی، جامی ③ عطار، سنایی، جامی، محمد غزالی ④ سنایی، عطار، جامی، احمد غزالی
- نمونه دولتی و تیزهوشان - ۱۳۹۷
- ۹ - در کدام گزینه، دانش ادبی استفهام انکاری وجود دارد؟
- ① کجا می‌توانی، ز قلبم ربایی تو عشق میان من و میهن من؟
 ② دانی که را سزد صفت پاکی؟ آن کاو وجود پاک نیالاید
 ③ تا چند منزوی، در کنج خلوتی؟ در بسته تا به کی، در محبس تنی؟
 ④ پیاده ندیدی که جنگ آورد سر سرکشان زیر سنگ آورد؟

۱۰ - در کدام بیت، آرایه‌های «تشخیص» و «جناس» دیده می‌شود؟

نمونه دولتی و تیزهوشان - ۱۳۹۶

- ۱ تا توانی، می‌گریز از یار بد
 ۲ تا کی آخر چو بنفشه، سر غفلت در پیش؟
 ۳ بیا تا بر آریم دستی ز دل
 ۴ چشمه‌های خروشان تو را می‌شناسند
- یار بد بدتر بود از مار بد
 حیف باشد که تو در خوابی و نرگس، بیدار
 که نتوان بر آورد فردا ز گل
 موج‌های پریشان تو را می‌شناسند

۱۱ - نویسندگان آثار (کویر، هفت اورنگ، بینوایان، ای شب) به ترتیب کدامند؟

نمونه دولتی و تیزهوشان - ۱۳۹۷

- ۱ علی شریعتی، نظامی، جامی، نیما یوشیج
 ۲ علی شریعتی، جامی، ویکتور هوگو، نیما یوشیج
 ۳ نیما یوشیج، علی شریعتی، رابرت فیشر، نظامی
 ۴ نیما یوشیج، ویکتور هوگو، مرتضی آوینی، جامی

۱۲ - هم خانواده، مترادف و متضاد واژه «حزن» به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

نمونه دولتی و تیزهوشان - ۱۳۹۷

- ۱ محزون، غم، وصال
 ۲ احزان، دوری، وصال
 ۳ محزون، اندوه، شادی
 ۴ حزن، نالان، شادی

۱۳ - لحن بیت «دریغ است ایران که ویران شود / گنم پلنگان و شیران شود» چیست؟

نمونه دولتی و تیزهوشان - ۱۳۹۷

- ۱ عاطفی
 ۲ میهنی
 ۳ تعلیمی
 ۴ غنایی

۱۴ - لحن حاکم بر فضای شعری «جنگ، جنگی نابرابر بود / جنگ، جنگی فوق باور بود. کیسه‌های خاکی و خونی / خط مرزی را جدا می‌کرد»، چیست؟

نمونه دولتی و تیزهوشان - ۱۳۹۷

- ۱ گزارشی - تعلیمی
 ۲ حماسی - روایی
 ۳ غنایی - گزارشی
 ۴ عاطفی - طنز

۱۵ - مفهوم کدام گزینه نادرست است؟

نمونه دولتی و تیزهوشان - ۱۳۹۶

- ۱ رابعه همه شب نماز کردی و تا روز بر پای بودی. (رابعه شب و روز عبادت می‌کرد.)
 ۲ داعیه‌ای در باطن من پدید آمد. (انگیزه‌ای در درون من به وجود آمد.)
 ۳ گوهر تن از گوهر اصل بهتر بود. (بزرگی خرد و دانش راست؛ نه گوهر را.)
 ۴ کشتی‌ها به گل نشستند. (تمامی کارها یک‌جا متوقف گردید.)

۱۶ - کدام واژه با واژه‌های دیگر، هم خانواده نیست؟

نمونه دولتی و تیزهوشان - ۱۳۹۶

- ۱ اوهام
 ۲ موهبت
 ۳ موهوم
 ۴ وهم

۱۷ - منظور از «می‌کشان» در بیت زیر، چه کسانی هستند؟

نمونه دولتی و تیزهوشان - ۱۳۹۷

«میلاد گل و بهار جان آمد
 برخیز که عید می‌کشان آمد»

- ۱ عارفان و عاشقان پیامبر (ص)
 ۲ عارفان و عاشقان امام علی (ع)
 ۳ عارفان و عاشقان امام رضا (ع)
 ۴ عارفان و عاشقان امام مهدی (عج)

۱۸ - کدام گزینه با مصراع «شکر نعمت، نعمت افزون کند» تناسب معنایی دارد؟

نمونه دولتی و تیزهوشان - ۱۳۹۷

- ۱ نعمت بار خدایا ز عدد بیرون است
 ۲ بخشش خود را به شکر کس نیالاید که هست
 ۳ در نعمت خدای بگشاید
 ۴ شکر نعمت را نکویی کن که حق
 شکر انعام تو هرگز نکند شکرگزار
 در ره آزادمردی شکر جزوی از جزا
 شکر کن تا خدا بیفزاید
 دوست دارد بندگان حق‌گزار

۱۹ - کدام بیت به آیه «ان تعدوا نعمه الله لا تحصوها» تلخیص دارد؟

نمونه دولتی و تیزهوشان - ۱۳۹۷

- ۱ کوه و دریا و درختان همه در تسبیح‌اند
 ۲ ستودن نداند کس او را چو هست
 ۳ نعمت بار خدایا ز عدد بیرون است
 ۴ یا بزرگی و عز و نعمت و جاه
 نه همه مستمعی فهم کند این اسرار
 میان بندگی را بیایدت بست
 شکر انعام تو هرگز نکند شکرگزار
 یا چو مردانت مرگ رویاری

نمونه دولتی و تیزهوشان - ۱۳۹۶

۲۰ - در کدام گزینه، همه کلمه‌ها درست معنا شده‌اند؟

- ۱) آبشخور (رود) - موهبت (بخشش)
 ۲) مظهر (درگاه) - حقه (جعبه)
 ۳) مایه‌ور (ارجمند) - باشندگان (حاضران)
 ۴) خوض نمودن (عجله کردن) - داعیه (انگیزه)

۲۱ - واژه «ستوار» با افزودن یک حرف به «استوار» تبدیل می‌شود که با آن مترادف است. در همه گزینه‌های زیر، هر واژه را می‌توان با افزودن یک حرف به واژه‌ای تبدیل کرد که مترادف با آن است، به جز

نمونه دولتی و تیزهوشان - ۱۳۹۷

- ۱) درم
 ۲) بیهده
 ۳) گوا
 ۴) همگان

۲۲ - با توجه به عبارت «هم‌نشین نیک بهتر از تنهایی است و تنهایی بهتر از هم‌نشین بد است»، کدام گزینه درست نیست؟

نمونه دولتی و تیزهوشان - ۱۳۹۶

- ۱) اجتناب از افراد بد
 ۲) پذیرفتن دوست و مهربانی او
 ۳) اهمیت هم‌نشین خوب
 ۴) خوب بودن تنهایی نسبت به هم‌نشین بد

۲۳ - باتوجه به بیت «علم دین، بام گلشن جان است / نردبان، عقل و حس انسان است»، کدام گزینه درست است؟

نمونه دولتی و تیزهوشان - ۱۳۹۷

- ۱) علم به کمک عقل، موجب کمال انسان می‌شود.
 ۲) علم به همراه عقل و احساس، انسان را به اوج می‌رساند.
 ۳) دانش و علم، اوج زیبایی و کمال انسان است.
 ۴) دانش و شناخت دین، انسان را به کمال و بزرگی می‌رساند.

نمونه دولتی و تیزهوشان - ۱۳۹۷

۲۴ - واژه‌های کدام گزینه با یکدیگر، هم‌خانواده نیستند؟

- ۱) سعید، سعادت، استعداد
 ۲) دوام، مداوم، تداوم
 ۳) ظاهر، مظهر، ظهور
 ۴) متفرق، تفرقه، تفریق

نمونه دولتی و تیزهوشان - ۱۳۹۶

۲۵ - در کدام گزینه، غلط املایی بیشتری وجود دارد؟

- ۱) در بثره قهطی عظیم پیدا شد و خواهران متفرغ شدند.
 ۲) ای هدهد سبا به صبا می‌فرستمت.
 ۳) چهره قدس درخشان و رخصاره فلسطین پر فروق و تابان می‌شود.
 ۴) تن و جانت بی‌گذند و میهن‌ات آبادان باد.

نمونه دولتی و تیزهوشان - ۱۳۹۶

۲۶ - در کدام گزینه کلمه «همه» وابسته پیشین (صفت مبهم) است؟

- ۱) همه عالم تن است و ایران دل
 ۲) همه سر به سر تن به کشتن دهیم
 ۳) همه یكدلان‌اند یزدان‌شناس
 ۴) تا قیامت سخن اندر کرم و رحمت او
 نیست گوینده زین قیاس خجل
 از آن به که کشور به دشمن دهیم
 به نیکی ندارند از بد هراس
 همه گویند و یکی گفته نیاید ز هزار

نمونه دولتی و تیزهوشان - ۱۳۹۷

۲۷ - در کدام گزینه، جایگاه هسته، متفاوت است؟

- ۱) عجب تصاویر جالبی
 ۲) هر سه دانش‌آموز توانمند
 ۳) آرش کمانگیر
 ۴) بزرگ‌ترین درخت سرو

نمونه دولتی و تیزهوشان - ۱۳۹۷

۲۸ - مترادف واژه «موهبت» در کدام بیت آمده است؟

- ۱) گر تکبر می‌کنی، با خواجگان سفله کن
 ۲) به داد و دهش یافت این نیکویی
 ۳) درشتی ز کس نشود نرم گوی
 ۴) مادر، ای مریم بزرگ زمان
 ورتواضع می‌کنی، با مردم درویش کن
 تو داد و دهش کن، فریدون تویی
 سخن تا توانی به آزرم گوی
 دست‌های تو شط‌خورشید است

نمونه دولتی و تیزهوشان - ۱۳۹۶

۲۹ - کدام بیت با عبارت زیر ارتباط معنایی ندارد؟

«هر که با بدان نشیند، اگر نیز طبیعت ایشان در او اثر نکند، به طریقت ایشان متهم گردد.»

- ۱) از ابلیس، هرگز نیاید سجود
 ۲) نیک‌نام از صحبت نیکان شوی
 ۳) از این دیو مردم که دام و ددند
 ۴) تو را از برگ گل هرچند دامن، پاک‌تر باشد
 نه از بدگهر، نیکویی در وجود
 همچو از پیغمبر تازی، بلال
 نهان شو که هم‌صحبتان بدند
 مشو با ناکسان، همدم، که صحبت را اثر باشد

نمونه دولتی و تیزهوشان - ۱۳۹۷

۳۰- در کدام گزینه، فعل اسنادی دیده می‌شود؟ (با تغییر)

- ۱) این‌جا پرده‌ای نیست. ۲) او یک پرده را نقاشی کرده است.
 ۳) زمانه رام تو نمی‌شود. ۴) برایت آرزو می‌کنم دشمن نیز داشته باشی.

نمونه دولتی و تیزهوشان - ۱۳۹۷

۳۱- کدام گزینه با عبارت زیر، ارتباط معنایی بیشتری دارد؟
 «ای ابوذر، سخنان بیهوده بر زبان میاور و به اندازه نیاز، سخن بگویی.»

- ۱) خداوند فرهنگ و تدبیر و هوش ۲) خدایان که امکان گفتار هست
 ۳) کم گوی و گزیده گوی چون دُر ۴) سخن را سر است ای خردمند و بن
 نگوید سخن، تا نبیند: خموش
 بگو ای برادر، به لطف و خوشی
 تا ز اندک تو جهان شود پُر
 میاور سخن در میان سخن

نمونه دولتی و تیزهوشان - ۱۳۹۷

۳۲- نام نویسندگان این آثار «افسانه - تنفس صبح - کیمیای سعادت - بهارستان» به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

- ۱) نیما یوشیج - قیصر امین‌پور - محمد غزالی - عبدالرحمان جامی ۲) قیصر امین‌پور - محمد بن منور - عبدالرحمان جامی
 ۳) نیما یوشیج - محمد تقی بهار - محمد غزالی - سعدی ۴) شهریار - قیصر امین‌پور - عطار نیشابوری - سعدی

نمونه دولتی و تیزهوشان - ۱۳۹۷

۳۳- نقش دستوری کلمات مشخص شده در بیت زیر، در کدام گزینه درست آمده است؟

- «چو خواهی که نامت بود جاودان» «مکن نام نیک بزرگان نهان»
 ۱) مسند، قید، نهاد، مضاف‌الیه ۲) نهاد، مسند، مفعول، صفت
 ۳) نهاد، مسند، مفعول، مضاف‌الیه ۴) متمم، مسند، نهاد، مضاف‌الیه

نمونه دولتی و تیزهوشان - ۱۳۹۷

۳۴- مفهوم جمله «ای ابوذر، هم‌نشین نیک بهتر از تنهایی است و تنهایی، بهتر از هم‌نشین بد است.» در کدام گزینه دیده نمی‌شود؟

- ۱) هم‌نشین تو از تو، به باید ۲) تا تو را عقل و دین بیفزاید
 ۳) طلب کردم ز دانایی، یکی پند ۴) منشین با بدان که صحبت بد
 ۵) می‌توانی، می‌گریز از یار بد ۶) یار بد بدتر بود از مار بد
 ۷) مراد فرمود: با نادان میبوند ۸) گرچه پاکی، تو را پلید کند

نمونه دولتی و تیزهوشان - ۱۳۹۷

۳۵- مفهوم کدام گزینه با بیت «سگ اصحاب کهف روزی چند / پی نیکان گرفت و مردم شد، در تقابل است؟

- ۱) نوح نهصد سال دعوت می‌نمود ۲) دم به دم، افکار قومش می‌فروزد
 ۳) دشمن دانا که غم جان بود ۴) صحبت با بهان چو بشتابی
 ۵) با بدان کم‌نشین که صحبت بد ۶) نام نیکو از او بسی یابی
 ۷) با بدن کم‌نشین که صحبت بد ۸) بهتر از آن دوست که نادان بود
 ۹) نوح نهصد سال دعوت می‌نمود ۱۰) گرچه پاکی، تو را پلید کند

نمونه دولتی و تیزهوشان - ۱۳۹۷

۳۶- نقش دستوری واژه‌های مشخص شده در کدام گزینه، با بقیه متفاوت است؟

- ۱) رزم‌آوران از این منظر آسمانی به جنگ می‌نگریستند. ۲) تا این را گفت برای همه، صحنه کربلا تداعی شد.
 ۳) هیچ چیز مانند درس و بحث، به روح او آرامش نمی‌داد. ۴) این کار را از برای خودم کردم، نه از بهر تو.

نمونه دولتی و تیزهوشان - ۱۳۹۷

۳۷- کدام بیت با سایر ابیات ارتباط معنایی ندارد؟

- ۱) کنونت که امکان گفتار هست ۲) بگو ای برادر، به لطف و خوشی
 ۳) سخن کم گوی تا در کار گیرند ۴) که در بسیار، بد، بسیار گیرند
 ۵) کم گوی و به جز مصلحت خویش مگوی ۶) چیزی که نپرسند، تو از پیش، مگوی
 ۷) دادند دو گوش و یک زبانت ز آغاز ۸) یعنی که دو بشنو و یکی پیش مگو

نمونه دولتی و تیزهوشان - ۱۳۹۶

۳۸- در کدام گزینه نقش کلمه مشخص شده غلط است؟

- ۱) اکنون مدتها از زمان آن می‌گذرد. (قید) ۲) سوره‌های کوچک قرآن را از بر می‌کردم. (مفعول)
 ۳) آن نگاه‌های پر مهر، هیچ‌گاه از نظرم دور نمی‌شود. (صفت) ۴) روزگار مرا با استادی فرزانه و فرهنگ‌پرور آشنا کرد. (نهاد)

نمونه دولتی و تیزهوشان - ۱۳۹۶

۳۹- معنی واژه‌های «تَضَرَّع، مفتون، ملحق، هجو» به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

- ۱) فریفته، پیوسته، زاری کردن، سرزنش کردن
 ۲) دعا و التماس، شیفته، پیوسته، نکوهش
 ۳) فریفته، پیوسته، سرزنش کردن، زاری کردن
 ۴) شیفته، فاسق، التماس، نکوهش

نمونه دولتی و تیزهوشان - ۱۳۹۷

۴۰- در کدام گزینه، معنی واژه‌های مشخص شده صحیح است؟

- ۱) پایش از آن پویه درآمد ز دست
 ۲) همای اوج سعادت به دام ما افتد
 ۳) آمادۀ امر و نهی و فرمان باش
 ۴) گلزار ز عیش لاله‌باران شد
 مهر دل و مهرۀ پشتش شکست (افتادن)
 اگر تو را گذری بر مقام ما افتد (درجه و رتبه)
 هشدار که منجی جهان آمد (نجات‌بخش)
 سلطان زمین و آسمان آمد (ناخرمی، ناخوشی)

نمونه دولتی و تیزهوشان - ۱۳۹۷

۴۱- در بیت «جهان، جمله، فروغ روی حق دان / حق اندر وی، ز پیدایی است پنهان»، چه آرایه‌هایی وجود ندارد؟ (با تغییر)

- ۱) واج‌آرایی - تکرار
 ۲) تلمیح - جناس
 ۳) تشبیه - تکرار
 ۴) واج‌آرایی - تشبیه

نمونه دولتی و تیزهوشان - ۱۳۹۷

۴۲- در تمام گزینه‌ها، «قید» به کار رفته است؛ به جز گزینهٔ

- ۱) تا رنج، تحمّل نکنی، گنج نبینی
 ۲) دل زیردستان نباید شکست
 ۳) پیش روی چشم او، گر لاله و نرگس بروید
 ۴) تشنه می‌میرم و خلقم همه سیراب سخن
 تا شب نرود، صبح پدیدار نباشد
 مبادا که روزی شوی زیردست
 لاله و نرگس یقیناً، هیچ چشم و رو ندارد
 خون دل می‌خورم و این همه مهمان دارم

نمونه دولتی و تیزهوشان - ۱۳۹۶

۴۳- در کدام گزینه معنی واژه‌های مشخص شده، صحیح است؟

- ۱) عزیز مصر به رغم برادران غیور
 ۲) هی بیا با من بران این خرس را
 ۳) همای اوج سعادت به دام ما افتد
 ۴) حلقه گرد من زنید، ای پیکران آب و گل
 ز قعر چاه برآمد به اوج ماه رسید (دلاور و رشید)
 خرس را مگزین، مهل همجنس را (رها مکن)
 اگر تو را گذری بر مقام ما افتد (رتبه و درجه)
 آتشی در سینه دارم از نیاکان شما (مجسمه)

نمونه دولتی و تیزهوشان - ۱۳۹۷

۴۴- در کدام گزینه «را» با دیگر گزینه‌ها متفاوت است؟

- ۱) تو را تا در آینه، زنگار نیست
 ۲) مار بد، تنها تو را بر جان زند
 ۳) آدمی را احتیاج به آب، شدیدتر است از احتیاج به نان
 ۴) میان بندگی را بیادیت بست

نمونه دولتی و تیزهوشان - ۱۳۹۷

۴۵- لحن خوانش کدام گزینه نادرست است؟

- ۱) این همه آیات حق تعالی هست که تو را فرموده است تا در آن نظر کنی. (لحن تعلیمی)
 ۲) میهن را در پرورندگی و هم‌زیستی به مام یا مادر همانند و همنشین کرده‌اند. (لحن میهنی)
 ۳) اگر سؤال از جماعتی کنند که او داخل آن جماعت بود، بر ایشان سبقت ننماید. (لحن اندرزی)
 ۴) هنگام طلوع خورشید چشمم به آدمک عجیبی افتاد که با وقار تمام مرا می‌نگریست. (لحن روایی)

نمونه دولتی و تیزهوشان - ۱۳۹۷

۴۶- هم‌خانوادهٔ کدام واژه در متن زیر نیامده است؟

«حافظ برای آن‌که انتقادش به طعن و هجو شباهت نیابد، انتقادها را با طنز می‌آمیزد.»

- ۱) شبهه
 ۲) هجوم
 ۳) نقاد
 ۴) طاعون

نمونه دولتی و تیزهوشان - ۱۳۹۹

۴۷- مفهوم کدام گزینه متفاوت است؟

- ۱) در حبس و خلوتم تا وارهم به مرگ
 ۲) فزونی مجو ارشدی بی‌نیاز
 ۳) سعدی به لب دریا، دردانه کجا یابی
 ۴) غواص اگر اندیشه کند کام نهنگ
 یا پر برآورم بهر پریدنی
 که درد آردت پیش و رنج دراز
 در کام نهنگان رو گر می‌طلبی کامی
 هرگز نکند دُرّ گرانمایه به چنگ

نمونه دولتی و تیزهوشان - ۱۳۹۶

۴۸ - در کدام گزینه، هر دو فعل «مضارع التزامی» و «مضارع اخباری» وجود دارد؟

- ۱) ای وای بر اسیری کز یاد رفته باشد
 ۲) همای اوج سعادت به دام ما افتد
 ۳) همه سر به سر تن به کشتن دهیم
 ۴) مروت نباشد بدی با کسی
- در دام مانده صید و صیاد رفته باشد
 اگر تو را گذری بر مقام ما افتد
 از آن به که کشور، به دشمن دهیم
 کز او نیکویی دیده باشی بسی

نمونه دولتی و تیزهوشان - ۱۳۹۶

۴۹ - نقش‌های دستوری داخل کمانک، در کدام گزینه صحیح نیامده است؟

- ۱) به چشم بصیرت به خود در نگر
 ۲) یاد ده ما را سخن‌های رقیق
 ۳) پایش از آن پویه درآمد ز دست
 ۴) جهان، جمله، فروغ روی حق دان
- تو را تا در آینه زنگار نیست (مضاف‌الیه - مسند)
 که تو را رحم آورد آن، ای رفیق (متمم - نهاد)
 مهر دل و مهره پشتش شکست (متمم - معطوف)
 حق اندر وی، ز پیدایی است، پنهان (مفعول - مضاف‌الیه)

نمونه دولتی و تیزهوشان - ۱۳۹۷

۵۰ - در کدام گزینه، واژه‌های «وندی» و «مرکب» وجود دارد؟

- ۱) به ورزش گرای و سرافراز باش
 ۳) راستی کن که به منزل نرسد کچ رفتار
- ۲) توانا بود هر که دانا بود
 ۴) شط خرمشهر، کف می‌زد

نمونه دولتی و تیزهوشان - ۱۳۹۶

۵۱ - ساختار واژه‌ها در کدام گزینه، به ترتیب (مرگب - ساده - مشتق) رعایت شده است؟

- ۱) گلدان - آب‌انبار - گلزار
 ۲) گلخانه - سبزه‌زار - کتاب
 ۳) دارو فروش - قالی - ماله
 ۴) زادروز - ماله - نی‌زار

نمونه دولتی و تیزهوشان - ۱۳۹۶

۵۲ - کدام بیت بر «پرهیز از نادرستی» تأکید دارد؟

- ۱) در حبس و خلوت، تا وارهم به مرگ
 ۲) چون سگ اصحاب کهف آن خرس زار
 ۳) چو فردا نامه‌خوانان، نامه خوانند
 ۴) به چشم بصیرت به خود در نگر
- یا پر برآورم بهر پیردنی
 شد ملازم در پی آن بردبار
 تو وینی نامه خود، ننگت آییو
 تو را تا در آینه زنگار نیست

نمونه دولتی و تیزهوشان - ۱۳۹۶

۵۳ - هسته کدام گروه اسمی مفعولی، «مشتق» است؟

- ۱) تنها نصیرالدین بود که پاسخ همه پرسش‌های آنها را می‌دانست.
 ۲) دشت سینه وسیع و داغش را در برابر وزش نسیم ملایمی قرار داده بود.
 ۳) مثل این بود که رشته‌ای ناگسستنی، قلب رزمندگان را به هم پیوند می‌داد.
 ۴) همه آن مرد بزرگوار را دیدند که ابروان سفیدش، دیدگان کم فروغ او را پوشانده بود.

نمونه دولتی و تیزهوشان - ۱۳۹۶

۵۴ - در کدام گزینه قید وجود ندارد؟

- ۱) چو ما را به دنیا تو کردی عزیز
 ۲) کاش من هم عبور تو را دیده بودم
 ۳) بامدادی که تفاوت نکند لیل و نهار
 ۴) میلاد گل و بهار جان آمد
- به عقبی همین چشم داریم نیز
 کوچه‌های خراسان تو را می‌شناسد
 خوش بود دامن صحرا و تماشای بهار
 برخیز که عید می‌کشان آمد

نمونه دولتی و تیزهوشان - ۱۳۹۷

۵۵ - از دیدگاه تاریخ ادبیات، داده‌های کدام گزینه به درستی بیان شده است؟

- ۱) مشهورترین شاعر رمانتیک قرن نوزدهم میلادی در فرانسه و از طرفداران اصلاحات اجتماعی و آزادی، کتاب بینوایان و کارگران دریا از آثار اوست. (ویکتور هوگو)
- ۲) یکی از دانشمندان اهل وراوین که در قرن هفتم هجری می‌زیست و کتاب مرزبان‌نامه را از زبان فارسی به طبری برگرداند. (سعدالدین وراوینی)
- ۳) از قدیمی‌ترین نویسندگان فارسی‌گوی پس از اسلام و معاصر سلسله طاهریان بوده است که در سال ۲۲۰ هجری وفات یافت. (حنظله بادغیسی)
- ۴) شاعر و عارف ایرانی در قرن ششم و اوایل قرن هفتم هجری که کتاب تذکره‌الاولیا را در زمینه شرح حال بزرگان اخلاق و عرفان نوشت. (عطار نیشابوری)

۵۶ - معنای چند واژه در مقابل آن درست نوشته شده است؟

«اقرار: اعتراف - صنع: احسان - موسم: زودگذر - دولت: اقبال - پیامد: نتیجه - سیرت: خلق‌و‌خو - فروزان: خروشان - جهد: کوشش - کهان: بزرگ‌ترها - شوکت: شکوه»

نمونه دولتی و تیزهوشان - ۱۳۹۷

- ۱) هشت ۲) هفت ۳) شش ۴) پنج

نمونه دولتی و تیزهوشان - ۱۳۹۷

۵۷ - در ساختار همهٔ گزینه‌ها «بن ماضی و مضارع، وجود ندارد به جز.....»

- ۱) مزن بر سر ناتوان دست زور
- ۲) چشمه‌های خروشان تو را می‌شناسند
- ۳) همه سر به سر تن به کشتن دهیم
- ۴) همای اوج سعادت به دام ما افتد
- که روزی در افنی به پایش چو مور
موج‌های پریشان تو را می‌شناسند
از آن به که کشور به دشمن دهیم
اگر تو را گذری بر مقام ما افتد

نمونه دولتی و تیزهوشان - ۱۳۹۷

۵۸ - ضمیر شخصی پیوسته در کدام گزینه نقش مفعولی دارد؟

- ۱) چراغ یقینم فرا راه دار
- ۲) در دلش خورشید ایمان را نمی‌دیدند
- ۳) خبرت هست که مرغان سحر می‌گویند
- ۴) آنکه ورا دوست‌ترین بود گفت
- ز بد کردنم دست کوتاه‌دار
تیغ آتش خیزدستان را نمی‌دیدند
آخر ای خفته سر از خواب جهالت بردار
در بن چاهبش باید نهفت

نمونه دولتی و تیزهوشان - ۱۳۹۷

۵۹ - در بیت: «چو ما را به دنیا تو کردی عزیز / به عقبی همین چشم داریم نیز» نقش دستوری واژه‌های مشخص شده به ترتیب نمونه دولتی و تیزهوشان - ۱۳۹۷ در کدام گزینه درست ذکر شده است؟

- ۱) مفعول، نهاد، مسند، مفعول ۲) مفعول، متمم، قید، صفت اشاره ۳) متمم، متمم، مسند، صفت اشاره ۴) متمم، نهاد، قید، مفعول

نمونه دولتی و تیزهوشان - ۱۳۹۷

۶۰ - آرایهٔ ادبی مقابل کدام گزینه نادرست است؟

- ۱) پایش از آن پویه در آمد ز دست
- ۲) چراغ یقینم فرا راه دار
- ۳) ای دل غم‌دیده، حالت به شود، دل بد مکن
- ۴) عشق با دشوار ورزیدن، خوش است
- مهر دل و مهرهٔ پشتش شکست (کنایه، جناس)
ز بد کردنم دست، کوتاه دار (تشبیه، کنایه)
وین سر شوریده باز آید به سامان غم مخور (کنایه، تشخیص)
چون خلیل از شعله گل چیدن خوش است (تلمیح، تشبیه)